

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТУСА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДонНУ
імені Василя Стуса
Протокол № ____ від ____ квітня 20__ р.
Голова Вченої ради
_____ Анатолій ЗАГНІТКО

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ № ____
від «__» ____ 2023 р.
в. о. ректора
_____ Роман ГРИНЮК

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
Середня освіта (Англійська й українська мови та
літератури)
Secondary Education (English and Ukrainian Languages and Literatures)

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	01 Освіта / педагогіка
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	014 Середня освіта
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	014.02 Мова і література (англійська)

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
Середня освіта (Англійська й українська мови та літератури)
Secondary Education (English and Ukrainian Languages and Literatures)

РЕКОМЕНДОВАНО

Радою з якості вищої освіти
Донецького національного
університету імені Василя Стуса
протокол № ____ від __ квітня 2023 р.
Заступник голови Ради з якості,
перший проректор
_____ Тетяна НАГОРНЯК

РЕКОМЕНДОВАНО

Вченою радою
факультету філології, психології та
іноземних мов
протокол № __ від ____ березня 2023 р.
Голова _____ Вікторія ОВЕРЧУК

Експерт з якості
014 Середня освіта
_____

Декан
Факультету філології, психології та
іноземних мов
_____ Анатолій ЗАГНІТКО

ІНІЦІЙОВАНО:

Кафедрою
_____
протокол № ____ від 2023 р.
Завідувач кафедри
_____

ПРОЄКТНА ГРУПА

Гарант _____ Олеся БОЙВАН
Члени групи
_____ Олена ВАЖЕНІНА
_____ Оксана КОВТУН
_____ Наталя СТРЮК

РЕЦЕНЗЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

<i>Тип диплому та обсяг програми (в кредитах ЄКТС)</i>	Диплом бакалавра, одиничний ступінь, обсяг програми – 240 кредитів ЄКТС, тривалість навчання – 3 роки 10 місяців
<i>Заклад вищої освіти</i>	Донецький національний університет імені Василя Стуса, Україна Vasyl' Stus Donetsk National University, Ukraine
<i>Акредитаційна організація</i>	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти
<i>Період акредитації</i>	Сертифікат про акредитацію УД № 02009113 від 25.02.2019 р., термін дії – до 01.07.2024 р.
<i>Рівень програми</i>	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – First cycle, EQFLLL – 6 рівень, рівень освіти – перший (бакалаврський)
<i>Обмеження щодо форм навчання</i>	Немає
<i>Освітня кваліфікація</i>	Бакалавр середньої освіти. Учитель української мови і літератури. Учитель англійської мови і зарубіжної літератури Bachelor of Arts in Secondary Education. Teacher of the Ukrainian Language and Literature. Teacher of the English Language and World Literature.
<i>Кваліфікація в дипломі</i>	Ступінь вищої освіти – бакалавр / Degree – Bachelor Спеціальність – 014 Середня освіта / Program Subject Area – 014 Secondary Education Спеціалізація – 014.02 Мова і література (англійська) / Language and Literature (English) Освітня програма – Середня освіта (Англійська й українська мови та літератури) / Study Program – Secondary Education (English and Ukrainian Languages and Literatures)
<i>Опис предметної області</i>	<i>Об'єктами вивчення та професійної діяльності</i> бакалавра середньої освітньо-виховний процес у закладах загальної

	<p>середньої освіти (українська мова й література, англійська мова й зарубіжна література).</p> <p><i>Цілі навчання</i> – формування фахових компетентностей майбутніх учителів української мови й літератури, учителів англійської мови й зарубіжної літератури.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної галузі</i> становить система базових науково-практичних теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять педагогіки, методики навчання і філології.</p> <p><i>Методи, методика та технології:</i> загальнонаукові, філологічні й психолого-педагогічні методи, сучасні методи навчання мов та літератур (теоретико-інформаційні, практико-операційні, пошуково-творчі, методи самостійної роботи, контрольної-оцінювальної), способи організації навчально-виховного процесу, технології урочної й позаурочної діяльності в закладах загальної середньої освіти, інформаційно-комунікаційні технології.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> набуття методик навчання й виховання у процесі викладання української, англійської мов та літератур в середній школі; умінь і навиків використання навчальних, наукових, методичних, мультимедійних, Інтернет-джерел і відповідного обладнання в освітньому процесі; умінь і навиків створення власного навчально-методичного забезпечення предмета; накопичення, узагальнення й передавання педагогічного досвіду з допомогою сучасних засобів (ІКТ та ін.).</p>
<p><i>Академічні випускників</i> права</p>	<p>Навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.</p>
<p>МЕТА ПРОГРАМИ</p>	

<p>Сформувати педагога-професіонала – інтелектуальну, інформовану, інноваційну, самоідентифіковану, інтегровану в суспільство особистість. Підготувати фахівця, здатного розв'язувати професійні завдання щодо організації і здійснення освітнього процесу з української, англійської мов і літератур, який володіє необхідними якостями особистості вчителя, зокрема педагогічною гнучкістю.</p>		
В ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОГРАМИ		
1	<i>Фокус програми: загальна / спеціальна</i>	Загальна
2	<i>Особливості програми</i>	<p>Міждисциплінарна та багатoproфільна підготовка фахівців з української та англійської мов та літератур, що надає право викладання у загальноосвітніх навчальних закладах. Освітньо-професійна програма містить інтегральну, загальні та професійні (фахові) компетентності, нормативний зміст підготовки та результати навчання фахівців, які здатні вирішувати складні професійні завдання в галузі мовно-літературної освіти, упроваджувати нові педагогічні та інформаційні технології у професійній діяльності. Програма передбачає проведення виробничої (педагогічної) практики в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>Пропонована освітня програма передбачає викладання низки фахових предметів англійською мовою.</p>
С ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ТА ПРОДОВЖЕННЯ ОСВІТИ		
1	<i>Працевлаштування</i>	<p>Випускники можуть обіймати посади таких фахівців: вчитель середнього навчально-виховного закладу; викладач професійного навчально-виховного закладу; викладач професійно-технічного навчального закладу; вчитель спеціалізованого навчального закладу; вчитель загальноосвітнього навчального закладу; професіонал в галузі методів навчання; педагог-організатор; фахівець в галузі освіти; лаборант (освіта), вожатий, вихователь, асистент вчителя; методист.</p>

D	СТИЛЬ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ	
1	<i>Підходи до викладання та навчання</i>	Студентоцентроване, інтерактивне, проблемно-орієнтоване, під керівництвом викладача (лекції, практичні заняття, інтерактивні лекції, мультимедійні лекції, семінари, лабораторні роботи, консультації, онлайн-консультації), самонавчання, електронне навчання в системі Moodle, самостійне навчання (індивідуальні завдання).
2	<i>Система оцінювання</i>	Базується на «Положенні про організацію освітньої діяльності у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса» та здійснюється відповідно до «Порядку оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса». Методи оцінювання: усні та письмові екзамени, захист звітів із практичної підготовки, виконання індивідуального творчого завдання / проєкту, усне опитування, письмовий контроль (у тому числі електронний), атестаційний екзамен.
E	ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА	
	<i>Інтегральна компетентність (ІК)</i>	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.
	<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	<p>ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ЗК-3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.</p> <p>ЗК-4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук,</p>

аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.

ЗК-5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів). Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК-7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК-9. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку.

ЗК-10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

ЗК-11. Здатність вчитися й оволодівати

		<p>сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях, генерувати нові ідеї, адаптуватися та ефективно діяти в нових ситуаціях.</p> <p>ЗК-12 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК-13. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел для розвитку вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p>
	<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)</p>	<p>СК-1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.</p> <p>СК-2. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.</p> <p>СК-3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.</p> <p>СК-4. Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.</p> <p>СК-5. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.</p> <p>СК-6. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі,</p>

залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

СК-7. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

СК-8. Здатність до формування відповідної системи знань із методики навчання, окремих її розділів, етапів і готовність до її застосування на практиці для вирішення типових педагогічних задач у процесі навчання учнів.

СК-9. Здатність результативно діяти вирішуючи проблемні ситуації, що виникають під час навчання учнів за принципами гуманної взаємодії.

СК-10. Здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, учнями та батьками, створювати психологічно позитивний клімат для продуктивного навчання, організувати ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу, попереджати булінг та протидіяти різним проявам.

СК-11. Здатність засвоїти та використовувати спеціальною-предметну термінологію, використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови й літератури, англійської мови й зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти, практиці навчання української мови й літератури, англійської мови й зарубіжної літератури.

СК-12. Здатність адекватно використовувати мовні ресурси, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі фахової та міжособистісної комунікації, володіти різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах

СК-13. Здатність застосовувати у власній практичній діяльності сучасні підходи

		(особистісно орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання.
	Компетентності предметних спеціальностей (ПК)	<p>ПК-1. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови і літератури в практиці навчання української мови і літератури в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ПК-2. Здатність адекватно використовувати мовні ресурси, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі фахової та міжособистісної комунікації, володіти різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах.</p> <p>ПК-3. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й створення зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, володіти методикою розвитку зв'язного мовлення здобувачів освіти у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.</p> <p>ПК-4. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій в сучасному суспільстві.</p> <p>ПК-5. Здатність застосовувати у власній практичній діяльності сучасні підходи (особистісно орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання та діагностування навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови та літератури, ураховуючи передовий український й міжнародний досвід.</p> <p>ПК-6. Здатність володіти законами аналізу лінгвістичних одиниць, розуміти ієрархічний взаємозв'язок між ними.</p> <p>ПК-7. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на</p>

місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації цілей освітнього процесу в закладах середньої освіти.

ПК-8. Здатність застосовувати досягнення сучасної методичної і філологічної наук, освітніх концепцій у процесі навчання англійської мови і зарубіжної літератури в закладі середньої освіти.

ПК-9. Здатність проєктувати педагогічну діяльність, володіти професійно-методичною компетентністю для планування і проведення занять з англійської мови та зарубіжної літератури.

ПК-10. Здатність використовувати ефективні шляхи формування мовної, мовленнєвої та соціокультурної компетентностей школярів у процесі навчання англійської мови.

ПК-11. Здатність застосовувати практичні навички моделювання, конструювання освітнього процесу і змісту іншомовної підготовки для проведення навчальних занять та позакласних заходів з англійської мови та зарубіжної літератури у середніх навчальних закладах, в тому числі за умов дистанційного та змішаного навчання.

ПК-12. Здатність визначати комунікативну, пізнавальну, номінативну, емоційно-експресивну та інші функції мови, характеризувати мовні та мовленнєві одиниці у порівнянні з одиницями рідної мови.

ПК-13. Здатність виявляти закономірності літературного процесу, визначати специфіку і значення художніх концепцій і літературних творів у контексті суспільно-літературної ситуації, літературної критики і культурної

		<p>епохи; давати оцінку художнього твору; визначати роль системи образів, сюжету, композиції та засобів виразності в їх поєднанні; характеризувати творчу індивідуальність автора.</p> <p>ПК-14. Здатність дотримуватися сучасних норм англійської мови в усній та писемній професійній та міжособистісній комунікації з урахуванням комунікативної ситуації та комунікативного завдання відповідно до етичних і моральних норм поведінки, прийнятих в іншомовному середовищі.</p>
F	ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (ПРН)	
<p>ПРН-1. <i>Відтворює</i> основні концепції та принципи педагогіки і психології; <i>враховує</i> в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.</p> <p>ПРН-2. <i>Демонструє</i> вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.</p> <p>ПРН-3. <i>Називає і аналізує</i> методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; <i>класифікує</i> форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ПРН-4. <i>Здійснює</i> добір і <i>застосовує</i> сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; <i>критично оцінює</i> результати їх навчання та ефективність уроку.</p> <p>ПРН-5. <i>Вибирає</i> відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; <i>аналізує</i> динаміку особистісного розвитку учнів, <i>визначає</i> ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.</p> <p>ПРН-6. <i>Називає і пояснює</i> принципи проєктування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками.</p> <p>ПРН-7. <i>Демонструє</i> знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), <i>оперує</i> базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.</p>		

ПРН-8. *Генерує* обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами.

ПРН-9. *Застосовує* сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.

ПРН-10. *Демонструє* володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.

ПРН-11. *Виявляє* навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, *пояснює* необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

ПРН-12. *Аналізує* власну педагогічну діяльність та її результати, *здійснює* об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ПРН-13. *Демонструє* знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

ПРН-14. *Знає* сучасні філологічні засади навчання української мови та літератури, мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності, провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні.

ПРН-15. *Пояснює* особливості розвитку української мови та літератури, специфіку перебігу літературного процесу в Україні в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою; *порівнює* мовні й літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.

ПРН-16. *Володіє* комунікативною компетентністю з української мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти).

ПРН-17. *Володіє* навичками аудіювання й створення текстів різних стилів і жанрів та застосовує ці вміння в процесі формування мовленнєвої компетентності здобувачів освіти.

ПРН-18. **ПРН 5.** *Застосовує* різні види аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН-19. *Використовує* гуманістичний потенціал української мови та літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.

ПРН-20. *Володіє* особистісно орієнтованим, діяльнісним, компетентнісним та іншими сучасними підходами до викладання української мови та літератури, застосовує український та міжнародний досвід навчання здобувачів освіти.

ПРН-21. *Володіє* методами й методиками діагностування навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови та літератури; *уміє* здійснювати педагогічний супровід.

ПРН-22. *Використовує* закони аналізу лінгвістичних одиниць для моделювання подібних у стандартних і нестандартних мовленнєвих ситуаціях, *застосовує* різні види аналізу мовних одиниць, визначає їх місце в тексті й мовленні, *розуміє* взаємозв'язок та ієрархію таких одиниць.

ПРН-23. *Має* критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань, знає мовно-літературний контекст та реалізує його в освітньому процесі.

ПРН-24. *Застосовує* на практиці знання про лінгвістичні, психологічні, дидактичні основи навчання англійської мови і зарубіжної літератури та шляхи формування компетентностей учнів.

ПРН-25. *Вміє* складати конспекти уроків різних типів, у тому числі для проведення у дистанційному режимі.

ПРН-26. *Обирає* педагогічні технології, методи і прийоми навчання, а також методи тестування відповідно до цілей і завдань навчання і контролю з урахуванням конкретного педагогічного контексту.

ПРН-27. *Оцінює* ефективність навчальних матеріалів та вміє адаптувати їх до конкретного освітнянського контексту.

ПРН-28. *Уміє* здійснювати міжкультурну комунікацію і долати міжкультурні бар'єри на основі знання особливостей, цінностей, властивих культурам країн мов, що вивчаються, а також знання світоглядних засад, ментальних особливостей та онтологічних характеристик української культури.

ПРН-29. *Характеризує* тенденції, етапи і особливості літературного процесу країн у різні епохи, визначає світоглядно-естетичну специфіку літературних течій і напрямів; *аналізує* твір за його ознаками і в контексті епохи, *називає* жанрові особливості твору, оперуючи термінологією.

ПРН-30. *Демонструє* володіння іншомовною комунікативною компетентністю відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти в усіх видах усного і писемного спілкування.

ПРН-31. *Доводить* конкретними прикладами зв'язок між розділами мовознавства і одиницями різних рівнів системи мови, *пояснює* мовний і мовленнєвий матеріал, *вміє* сам і *навчає* учнів користуватися словниками різних типів.

ПРН-32. *Аналізує, коментує, реферує і перекладає* тексти різних стилів і тематики, демонструючи лексичну, граматичну і стилістичну компетентності.

ПРН-33. *Уміє* критично опрацьовувати джерела і здійснювати самостійний науковий пошук, у тому числі і з використанням емпіричних методів.

ПРН-34. *Демонструє* здатність критично оцінювати вітчизняний і закордонний навчальний досвід, власну навчальну та професійно-дослідницьку діяльність і вибудовувати стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН-35. *Демонструє* педагогічну гнучкість у процесі вирішення проблемних ситуацій та взаємодії з учнями, батьками й колегами.

ПРН-36. *Обирає* доцільні й ефективні методи виховання для формування гуманних стосунків в учнівському колективі, щоб запобігти проявам булінгу й толерувати позитивне сприйняття реалій освітнього середовища.

G	РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ	
1	Кадрове забезпечення	<p>Кадрове забезпечення освітньо-професійної програми включає науково-педагогічних працівників кафедр української мови, теорії та історії української і світової літератури, загального та прикладного мовознавства і слов'янської філології, романо-германської філології і зарубіжної літератури, теорії і практики перекладу, англійської філології факультету філології, психології та іноземних мов, а також інших кафедр Університету, які володіють досвідом та компетентностями, що дозволяють сформулювати програмні результати навчання за освітніми компонентами ОП.</p> <p>Гарант, члени проектної групи та групи забезпечення відповідають вимогам, які визначені Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.</p> <p>До викладання професійних дисциплін залучаються висококваліфіковані спеціалісти, фахівці, експерти-практики в галузі «Філологія» та «Середня освіта».</p> <p>Усі науково-педагогічні працівники, задіяні у викладанні, мають підтверджений рівень наукової і професійної активності, більшість із яких є штатними співробітниками</p>

		університету, мають наукові ступені та вчені звання.
2	Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення Університету відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності та дозволяє повністю забезпечити освітній процес за освітньо-професійною програмою. Стан приміщень відповідає санітарно-гігієнічним нормам. Матеріально-технічне забезпечення ДонНУ імені Василя Стуса включає: 4 навчальних корпуси; Хмельницьку філію «Бізнес-інноваційний центр «ДонНУ – Поділля»; бібліотеку; сучасні навчальні аудиторії, комп'ютерні класи, навчальні та науково-навчальні лабораторії.
3	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<i>Інформаційний пакет</i> ОП розміщено на офіційному сайті Університету та підсайті філологічного факультету. <i>Інформаційне забезпечення</i> включає доступ до: - онлайн-бібліотеки Університету; - електронної бази наукових журналів та електронних бібліотечних ресурсів світу. <i>Навчально-методичне забезпечення</i> включає: - силабуси навчальних дисциплін та робоча програма практичної підготовки; - посібники (навчальні, навчально-методичні), конспекти лекцій; - методичні рекомендації до лабораторних практикумів та практичних занять, для організації самостійної роботи здобувачів освіти; - методичні матеріали для проведення атестації здобувачів вищої освіти; - інші навчально-методичні матеріали. Усі навчально-методичні матеріали розміщено на порталі факультету філології, психології та іноземних мов, дистанційній платформі Moodle та на OneDrive (з наданням доступу здобувачам освіти).

Н	АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ	
1	Національна кредитна мобільність	<p>Реалізується в ДонНУ імені Василя Стуса відповідно до вимог чинного законодавства та регулюється внутрішніми локальними документами: <i>«Положенням про реалізацію права на академічну мобільність в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса»</i>, <i>«Положенням про організацію освітньої діяльності в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса»</i>.</p> <p>Перезарахування отриманих кредитів на основі Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС), отриманих під час участі здобувача вищої освіти у програмах національної академічної мобільності, відбувається шляхом порівняння змісту навчальних програм та з урахуванням програмних результатів навчання здобутих здобувачем освіти.</p> <p>Здобувачі вищої освіти освітньо-професійної програми «Англійська й українська мови та літератури» в межах співпраці Університету з провідними закладами вищої освіти України, науковими установами НАН України мають право впродовж окремих семестрів навчатися в інших ЗВО, а також проходити фахові стажування та фахові тренінги, майстер-класи.</p>
2	Міжнародна кредитна мобільність	<p>Міжнародна кредитна мобільність здійснюється згідно з вимогами чинного законодавства та регулюється внутрішніми локальними документами: <i>«Положенням про реалізацію права на академічну мобільність в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса»</i>, <i>«Положенням про організацію освітньої діяльності в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса»</i>, а також відповідно до укладених договорів про співробітництво Університету з іноземними закладами вищої освіти –</p>

		<p>партнерами.</p> <p>Перезарахування отриманих кредитів на основі Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) шляхом порівняння змісту навчальних програм та з урахуванням програмних результатів навчання здобутих здобувачем вищої освіти.</p> <p>Донецький національний університет імені Василя Стуса є учасником програми міжнародної співпраці Erasmus. У рамках цієї програми здобувачі освіти мають змогу проходити стажування в закордонних ЗВО – учасниках програми Erasmus.</p>
3	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачено

II. КАТАЛОГ КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХНЯ ЛОГІКО-СТРУКТУРНА СХЕМА

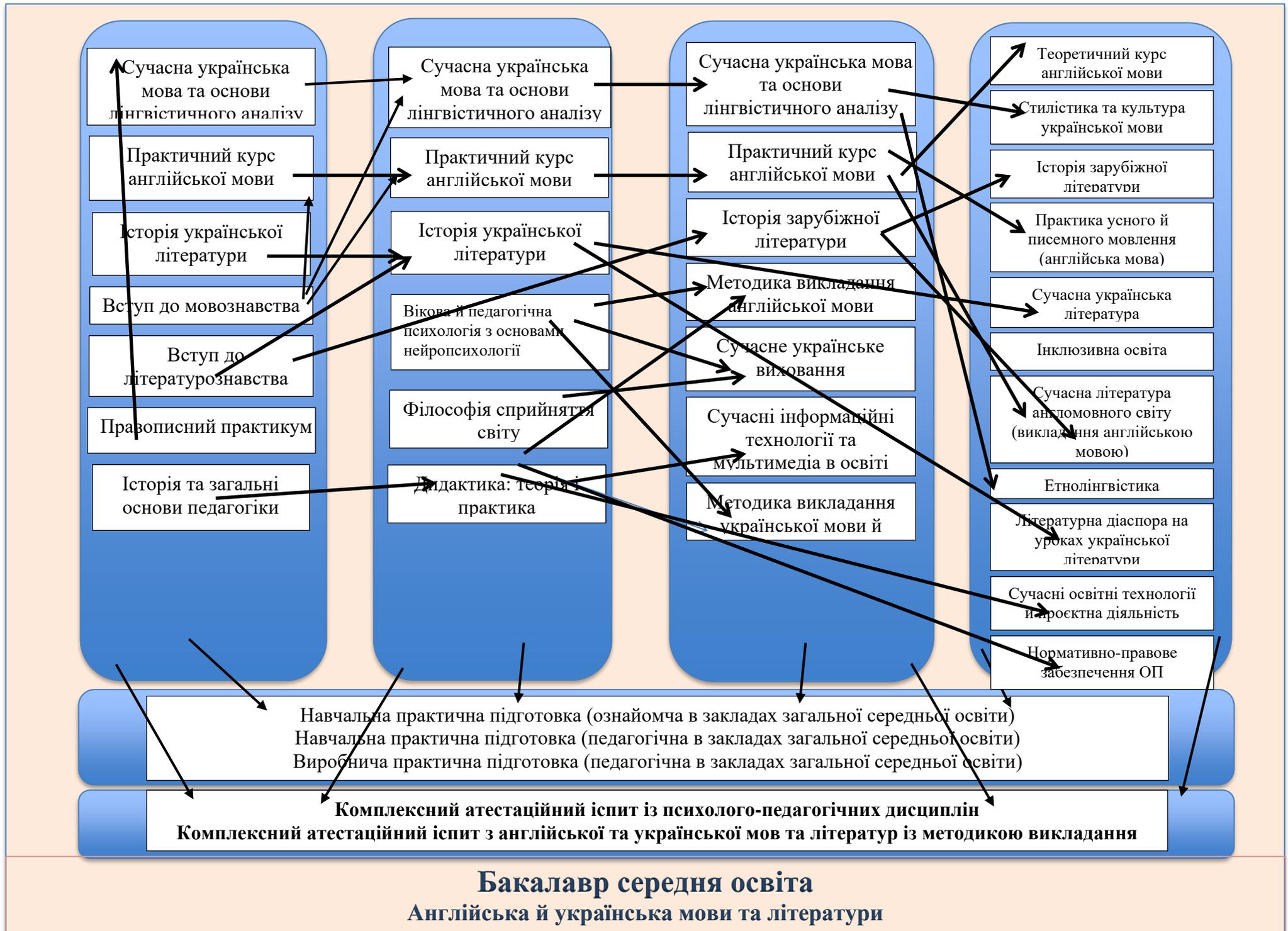
Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практичні підготовки)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Дисципліни професійної та практичної підготовки			
ОК-1	Сучасна українська мова та основи лінгвістичного аналізу	23	екзамен (письмовий) екзамен (письмовий) екзамен (письмовий) екзамен (письмовий) екзамен (письмовий) екзамен (письмовий)
ОК-2	Практичний курс англійської мови	29,5	екзамен екзамен екзамен екзамен екзамен екзамен
ОК-3	Історія української літератури	14	екзамен екзамен екзамен екзамен
ОК-4	Вступ до мовознавства	4	екзамен
ОК-5	Вступ до літературознавства	4	екзамен
ОК-6	Правописний практикум	4	залік
ОК-7	Історія та загальні основи педагогіки	6	екзамен (усний)

ОК-8	Вікова й педагогічна психологія з основами нейропсихології	7	екзамен (усний) екзамен (усний)
ОК-9	Філософія сприйняття світу	3	залік
ОК-10	Дидактика: теорія та практика	4,5	екзамен (усний)
ОК-11	Навчальна практична підготовка (ознайомча в закладах загальної середньої освіти)	3	диференційований залік
ОК-12	Історія зарубіжної літератури	9	екзамен (усний) екзамен (усний) екзамен (усний)
ОК-13	Методика викладання англійської мови	4	екзамен (усний)
ОК-14	Сучасне українське виховання	4	екзамен (усний)
ОК-15	Сучасні інформаційні технології та мультимедіа в освіті	4	залік
ОК-16	Методика викладання української мови та літератури	5,5	екзамен (усний)
ОК-17	Навчальна практична підготовка (педагогічна в закладах загальної середньої освіти)	4,5	диференційований залік
ОК-18	Теоретичний курс англійської мови	4	екзамен (письмовий)
ОК-19	Стилістика та культура української мови	4	екзамен (письмовий)
ОК-20	Практика усного й писемного мовлення (англійська мова)	3	залік
ОК-21	Сучасна українська література	3	екзамен (усний)
ОК-22	Інклюзивна освіта	3	залік

ОК-23	Сучасна література англійськомовного світу (викладання англійською мовою)	3	залік
ОК-24	Етнолінгвістика	3	екзамен (усний)
ОК-25	Літературна діаспора на уроках української літератури	3	екзамен (усний)
ОК-26	Сучасні освітні технології й проектна діяльність	3	диференційований залік
ОК-27	Нормативно-правове забезпечення освітнього процесу	3	екзамен (усний)
ОК-28	Виробнича практична підготовка (педагогічна в закладах загальної середньої освіти)	12	диференційований залік
ОК-29	Комплексний атестаційний іспит із психолого-педагогічних дисциплін	1,5	екзамен (усний)
ОК-30	Комплексний атестаційний іспит з англійської та української мов та літератур із методикою викладання	1,5	екзамен (усний)
Загальний обсяг дисциплін професійної та практичної підготовки		180 Кредитів	
Дисципліни за вибором здобувача вищої освіти			
	Дисципліна за вибором (з переліку світоглядних дисциплін)	5	Залік
	Дисципліна за вибором (з переліку практико-орієнтованих дисциплін)	5	залік
	Дисципліни за вибором (Варіант 1 – minor)		
	Дисципліна 1, 2	10	залік, залік
	Дисципліна 3, 4	10	залік, залік
	Дисципліна 5, 6	10	залік, залік
	Дисципліна 7, 8	10	залік, залік
	Дисципліна 9	5	залік
	Дисципліна 10 / Підсумковий проєкт	5	залік
Загальний обсяг дисциплін за вибором здобувача вищої освіти		60 кредитів	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240 кредитів	
	Дисципліни за вибором (Варіант 2 – сертифікатна освітня програма + дисципліни)		
СЕРТИФІКАТНА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА			

	Дисципліна 1, 2	10	залік, залік
	Дисципліна 3, 4	10	залік, залік
	Дисципліна 5	5	залік
	Дисципліна 6 / Підсумковий проєкт	5	залік
	Дисципліни з переліку	10	залік, залік
	Дисципліни з переліку	10	залік, залік
<i>Загальний обсяг дисциплін за вибором здобувача вищої освіти</i>		60 кредитів	
<i>ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ</i>		240 кредитів	
	<i>Дисципліни за вибором (Варіант 3 – вибір дисциплін)</i>		
	Дисципліни з переліку	10	залік, залік
	Дисципліни з переліку	10	залік, залік
	Дисципліни з переліку	10	залік, залік
	Дисципліни з переліку	10	залік, залік
	Дисципліни з переліку	10	залік, залік
<i>Загальний обсяг дисциплін за вибором здобувача вищої освіти</i>		60 кредитів	
<i>ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ</i>		240 кредитів	

ЛОГІКО-СТРУКТУРНА СХЕМА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ

III. ВИЗНАЧЕННЯ ФОРМ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі атестаційного екзамену.
Вимоги до атестаційного екзамену	<p>Атестаційний екзамен має забезпечити оцінювання досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 014 «Середня освіта» галузі знань 01 «Освіта / педагогіка» для першого (бакалаврського) рівня та освітньою програмою «Англійська й українська мови та літератури». Оцінювання відбувається відповідно до <i>«Положення про організацію освітньої діяльності у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса»</i>, регламентується <i>«Положенням про організацію випуску здобувачів вищої освіти у ДонНУ імені Василя Стуса»</i>.</p> <p>Атестаційний екзамен передбачає перевірку знань здобувачів освіти з теоретичних і практичних дисциплін англійської, української мов та літератур і методики викладання, педагогіки і методики виховання і має забезпечити оцінювання досягнення результатів навчання, визначених освітньою програмою.</p> <p>Атестаційний екзамен проводиться усно, включає тестові завдання, питання теоретичного характеру, практичні завдання, що дозволяє об'єктивно оцінити знання основних теоретичних положень і практичних завдань винесених на атестацію. Оцінювання рівня професійної підготовки здобувачів здійснюється відповідно до затверджених критеріїв оцінювання. Програму атестаційного екзамену розміщено на сайті факультету.</p>

IV. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

<p>Процедури і заходи забезпечення якості освіти</p>	<p>Відповідно до Стратегії розвитку Донецького національного університету імені Василя Стуса 2017 – 2025 рр. одним із наскрізних завдань є забезпечення якості вищої освіти. На виконання вимог національного освітнього законодавства процедури та заходи забезпечення якості освіти в Університеті регулюються <i>«Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса»</i> та реалізуються через <i>«Систему заходів внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса»</i>.</p> <p>В Університеті функціонує Рада з якості вищої освіти, діяльність якої регулюється відповідним Положенням та має на меті успішне впровадження системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти задля досягнення стратегічних пріоритетів Університету.</p>
<p>Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм</p>	<p>Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм провадиться відповідно до локальних нормативних документів Університету. Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регламентуються <i>«Положенням про освітню програму у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса»</i> та <i>«Положенням про організацію освітньої діяльності в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса»</i>.</p> <p>Крім того, в Університеті запроваджене щосеместрове опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу та якості викладання навчальних дисциплін. Опитування проводиться за допомогою онлайн сервісів, зокрема автоматизованої системи опитувань <i>«ФОРУМ»</i>. Результати опитування обов'язково враховуються при перегляді існуючих та формуванні нових ОП усіх рівнів.</p>

<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти</p>	<p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється відповідно до <i>«Порядку оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса»</i>. Обов'язковим є ознайомлення здобувачів вищої освіти з видами роботи та критеріями оцінювання з кожної дисципліни на початку семестру, що забезпечує прозорість та співвідповідальність викладача та здобувача в процесі навчання та оцінювання результатів навчання.</p>
<p>Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників</p>	<p>Усі викладачі, які залучені до реалізації освітнього процесу в рамках ОП, пройшли підвищення кваліфікації впродовж останніх п'яти років згідно з <i>«Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса»</i>. Положення регулює усі формальні аспекти підвищення кваліфікації, в тому числі професійного розвитку викладачів. Крім того, Університет підтримує та заохочує участь викладачів у внутрішньокорпоративних програмах навчання та підвищення кваліфікації (наприклад, <i>«Майстерня «Teaching Art»</i>). Також щорічно кожен викладач бере участь у рейтингуванні показників діяльності відповідно до <i>«Положення про рейтингування показників діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр, факультетів у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса»</i>.</p>
<p>Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом</p>	<p>В Університеті функціонує єдина інформаційна система управління як програмно-апаратний комплекс, що забезпечує низку основних функцій роботи з документами та базами даних в електронному вигляді з використанням хмарних технологій, спеціалізованого програмного забезпечення та ІТ-сервісів Офіс-365. В усіх навчальних корпусах забезпечений доступ до мережі Інтернет завдяки технології Wi-Fi. Автоматизація основних функцій управління</p>

	<p>освітнім процесом запроваджена на базі програмно-технологічного комплексу АС «Деканат».</p> <p>Окремо здійснюється періодичний аналіз щодо відповідності ліцензійним умовам, підсистеми збору, обробки та збереження інформації в «Єдиній електронній базі даних з питань освіти».</p>
<p>Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації</p>	<p>З метою забезпечення інформаційної відкритості університету та виконання вимог законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», на офіційному сайті університету створений спеціальний розділ «Інформаційна відкритість», в якому зібрано посилання на всі публічні документи та публічну інформацію.</p> <p>Інформацію про ОП, ступені вищої освіти та кваліфікації розміщено на офіційних веб-ресурсах Університету та відділу аспірантури та докторантури, а також на цих ресурсах проводиться громадське обговорення проєктів ОП.</p>
<p>Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі запобігання та виявлення академічного плагіату</p>	<p>Забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу регламентується <i>«Кодексом академічної доброчесності та корпоративної етики Донецького національного університету імені Василя Стуса»</i>.</p> <p>Органом, що здійснює контроль за дотриманням академічної доброчесності учасниками освітнього процесу в Університеті, є Комісія з академічної доброчесності та корпоративної етики, <i>робота якої регламентується «Положенням про комісію з питань академічної доброчесності та корпоративної етики Донецького національного університету імені Василя Стуса»</i>.</p> <p>Результати роботи <i>Комісії</i> регулярно оприлюднюються на офіційних ресурсах Університету.</p> <p>Для запобігання та виявлення плагіату в наукових дослідженнях працівників та здобувачів вищої освіти в Університеті діє система запобігання та виявлення плагіату з широким використанням спеціалізованого програмного забезпечення.</p>

V. (2) Матриця відповідності предметних результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання (ПРН)	Предметні компетентності (ПК)													
	ПК-1	ПК-2	ПК-3	ПК-4	ПК-5	ПК-6	ПК-7	ПК-8	ПК-9	ПК-10	ПК-11	ПК-12	ПК-13	ПК-14
ПРН-1.					+		+							
ПРН-2.	+	+												
ПРН-3.									+					
ПРН-4.										+				
ПРН-5.					+									
ПРН-6.							+					+		
ПРН-7.		+												
ПРН-8.							+							
ПРН-9.											+			
ПРН-10.		+									+			
ПРН-11.							+							
ПРН-12.														
ПРН-13.				+										
ПРН-14.	+						+							
ПРН-15.	+						+							
ПРН-16.		+				+	+							
ПРН-17.	+	+	+			+								
ПРН-18.	+		+	+										
ПРН-19.	+	+	+	+		+	+							
ПРН-20.			+	+	+		+							
ПРН-21.					+									
ПРН-22.		+	+			+								
ПРН-23.	+	+	+	+	+		+							
ПРН-24.								+	+	+	+	+	+	+
ПРН-25.								+	+	+	+	+	+	+
ПРН-26.								+	+	+	+	+	+	+
ПРН-27.								+	+	+	+			+
ПРН-28.								+		+		+	+	+
ПРН-29.								+	+		+		+	

VI. Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам освітньої програми

Освітні компоненти	Компетентності																											
	І	Загальні компетентності													Спеціальні компетентності													
		К	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК1 0	ЗК1 1	ЗК1 2	ЗК1 3	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК1 0	СК1 1	СК1 2	СК1 3
OK1	+	+	+	+								+	+	+	+	+	+	+								+	+	
OK2	+	+	+									+	+	+	+	+	+	+								+	+	
OK3	+	+	+	+						+		+			+	+										+	+	
OK4	+	+	+	+						+		+			+	+										+	+	
OK5	+	+	+	+						+		+			+	+										+	+	
OK6	+	+	+	+						+		+			+	+										+	+	
OK7	+		+												+			+	+									
OK8	+						+			+								+			+	+	+	+				
OK9	+	+							+						+				+									
OK10	+		+												+			+		+				+				
OK11	+		+									+			+			+										
OK12	+	+	+	+								+	+	+	+	+	+									+	+	
OK13	+	+										+			+	+	+	+	+	+		+	+					
OK14	+							+	+	+					+				+		+			+				
OK15	+				+													+		+								
OK16	+	+										+			+	+	+	+	+	+		+	+					
OK17	+		+			+	+			+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				
OK18	+	+	+											+	+												+	
OK19	+			+								+			+											+	+	
OK20	+	+	+									+	+	+	+	+	+	+									+	+
OK21	+	+	+	+						+		+			+	+										+	+	
OK22	+									+	+							+					+	+				
OK23	+	+	+	+								+	+	+	+	+										+	+	
OK24	+	+	+	+								+	+	+	+	+	+	+								+	+	
OK25	+	+	+	+						+		+			+	+										+	+	
OK26	+		+		+		+											+										
OK27	+		+			+		+															+					
OK28	+		+			+	+			+					+	+	+	+	+	+	+	+	+					
OK29	+	+	+	+		+				+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	+					
OK30	+	+	+	+		+				+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		

